

І курс ІІІ група
спеціальність «Журналістика»
Національний Університет Біоресурсів
і Природокористування України
2022 рік

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Ковальчук Анастасія — Головний редактор
Загоруй Анастасія — Редактор
Мордавченко Олександра — Текстовий менеджер
Січкач Іван — Секретар
Говорко Євгеній — Редакційний критик

Редактори дизайну:
Титульна сторінка — Ковальчук Анастасія,
Говорко Євгеній
Назва альманаху — Говорко Євгеній

Шеф-редактор — Іван Чиж

***Кожен з нас зробив свій вклад
у створення альманаху***

Висловлюємо особливу подяку у створенні Альманаху
графічному дизайнеру Ірині Говорко

Легким хай буде слово... Та не легковажним!...

...Четвертий курс журналістів захищав бакалаврські проекти, а першокурсники, торуючи шлях до професії услід за ними, успішно склали літню екзаменаційну сесію та взялися довершувати альманахи-дайджести - підсумок практичного набуття основ професійної компетенції перед тим, як ступити на другу сходинку до фаху. Склалася особлива, характерна саме для нашого університету з-поміж усіх вишів України, де навчають журналістики, традиція при вивченні основ журналістики та журналістської етики організовувати навчальний процес таким чином, що групи працюють за моделлю редакційних колективів, обравши редакторів та редакційні колеги за напрямками творчого процесу, студенти виконують оригінальні спеціальні творчі завдання (СТЗ) на актуальні теми, а на завершення першого курсу, як практичне закріплення базових професійних навиків готують до видання альманахи-дайджести. Видані в університетському Видавничому центрі за безпосередньої підтримки ректора НУБіП України академіка С. М. Ніколаєнка - фактично від написання СТЗ, редагування, до дизайну, оформлення і верстки – ці роботи виконуються повністю самими студентами і стають матеріальним втіленням їхньої мрії стати журналістами уже на самому початку їхньої творчої дороги.

Участь наставника в остаточному редагуванні мінімальна. А ось редакторам Вікторії Супрун, Сергію Мініну, Анастасії Ковальчук та редколегіям довелося добре потрудитися... І все ж не судіть строго, читачу, коли помітите якісь огріхи чи невправності або поезія та інші творчі спроби здадуться не зовсім досконалими... Свідомо не переписував тексти і не порався на свій лад в творчо-інформаційному полі особистості... Кожної! Усіх! Бо це їхня творчість, їхнє

осягнення себе і світу, їхня емоція, їхні болі і радощі...І хоча на одній з наших дистанційних редакційних летучок, яка відбувалася в дусі принципової критики огріхів, з хвилюванням у голосі редакторка мовила: «Ми ж іще не справжні редактори...», - не погодився і зауважив, у чому стверджуюся й нині: наші юні журналісти, передусім, справжні люди з високими морально-етичними критеріями, справжні громадяни, справжні патріоти, доньки і сини землі рідної... А значить і справжні журналісти, які незабаром набудуть високого фахового гатунку. Про що свідчить і цей колективний творчий доробок...

Ось така традиційна практика...Традиційна...Та цього разу особлива! Такої практики ще не було... Війна! І навчалися, і роботи надсилали та захищали, і до видання колективну збірку готували юні журналісти чи не з усіх куточків України та Європи. Теми, пропоновані їм за мирного часу, в умовах війни раптом набули іншого сенсу, глибини, забарвлення і звучання... «Якщо я не за себе, - хто за мене?...Якщо я тільки за себе, - хто я?.. Якщо не сьогодні, - коли?..». Це із Талмуду. «Свобода – усвідомлена необхідність» - Б. Спіноза... «Хто бере - наповнює долоні; хто віддає – наповнює серця» - Лао Цзи... Чи авторські: «Якщо у сизій ватрі жевріє хоч жаринка, - не остуди її, роздмухай, оживи!...»; «Не маю запасної Батьківщини... Не мав такої і не матиму ніколи... Як матері немає запасної, як не буває запасної долі!»; «Живу тобою...Днина хай чи грозова, а чи погідна, зернятко колосу твого я, земле рідна!...»; «Час – найцінніше, дароване долею людям, і те, що найменше цінує людина в житті». І як особливий знак журналістського покликання і журналістської долі - «Нема нічого, що сильніше слова!».

Визнанням цього є присудження найвищої світової відзнаки у галузі журналістики – Пулітцерівської премії у спеціальній номінації «За відвагу, витривалість і відданість правді» - Українській Журналістиці! Саме так начеркуємо це – заголовними літерами і з окличним

знаком. Бо це визнання – безпрецедентне за ціле століття: за правду віддали життя більше трьох десятків журналістів, які доносили з поля бою і під обстрілами рашистських окупантів інформацію про подвиги наших захисників та звірства «асвабадітелєй».

Згадуються пророчі і символічні слова, написані три десятиліття тому житомирянином, поетом-бардом і професором університету світлої пам'яті Володимиром Шинкаруком: «... Слово сьогодні не на вагу золота – слово сьогодні на вагу кулі!».

До вас, юні друзі-журналісти, звертаюся: дай вам Бог щасливої творчої долі! І нехай у вашому житті ніколи більше не буде такої екстремальної практики і таких випробувань. А «Воєнні хроніки. Особисте» та «Коли закінчиться війна» - ці вимушено додані до колективних збірок роздуми про те, що вам довелося пережити і про що ви мріяли у найважчий час – хай залишаться для ваших дітей і дітей ваших дітей, як особлива родова пам'ять про долю людини, родини, України... Та про те, що і кого маємо цінувати та за що дякувати, і, водночас, про що, про кого і за що маємо не забути і ніколи не простимо. Як на мене, нашим національним гаслом, гаслом цієї війни має стати: **«Ніщо і ніколи не забудемо – ніщо і ніколи не простимо!»**.

Хай легким буде ваше слово, мої юні колеги... І нехай ніколи ваше слово не буде легковажним!

*Слово – з нищівною детонацією
проти ворога!*

*Слово – з лагідною інтонацією
до кожного свого...*

*Слово – промінчиком в темряві -
дорога до світла,*

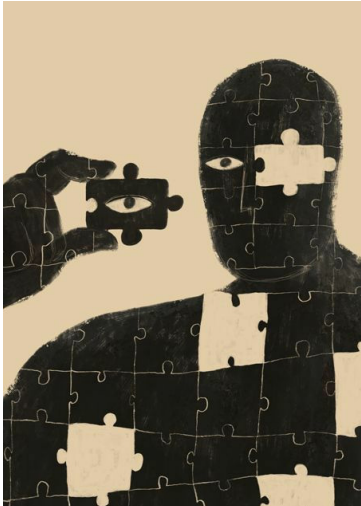
*Слово-молитва, щоб матінка наша
Вкраїна розквітла !*

Іван Чиж

Розділ перший

Я ремісник, творець чи літописець?..

- Євгеній Говорко

Доволі проста відповідь, як для людини з абстрактним мисленням, чи не так?.. На мою думку, не існує якихось винятково творчих людей. Сказати, що ти творчий, а інші ні — нісенітниця, оскільки чи не кожен індивід може розвинути у собі другого Мікеланджело. Все залежить лише від техніки та вашого бажання. Якщо захотіти, то можна розвинути навички стояти

на одному пальці догори ногами. Все залежить лише від мислення, а у кожного воно різне.

Щодо ремісників, ми і є ними, будуючи своє життя так, як нам хочеться, komponуючи його на безмежному полотні серед мільярда інших картин. Головне - обрати той вид ремісництва, що найбільше притаманний вашій душі.

Останнім аргументом є те, що ми всі є літописцями чудової книги під назвою «Мое життя». Важливо, чи потрапить ця книжка до музею вічної слави, або ж припадатиме пилюкою на сміттєзвалищі примітивних думок та сірих буднів...

- Олександра Власова

Я підтримую думку про те, що журналістика може відноситися як до творця, так і до літописця.

Розглянемо це детальніше. Творець - це людина, яка, безсумнівно, щось створює. Вона пише тексти і монтує відео, а значить створює дещо нове. Літописець - це людина, яка описує події за власними спостереженнями. А з чого ж бере інформацію, ідеї журналіст для новин? Звичайно, зі спостережень. Дивиться, аналізує, слідкує.

Новинаря, на мою думку, не можна вважати ремісником. Зазвичай, це людина, яка робить щось руками. Однак кореспондент, в першу чергу, працює розумом, аналітичністю та умінням бачити у фактах явище.

- Анастасія Шульц

На мою думку, всі ми є творцями. Творець — це людина, яка створює шедеври: будує будинки, ліпить із глини, пластиліну дивовижні скульптури, пише захоплюючі та цікаві твори. Однак саме після нашого народження і до підліткового віку життям дітей керують батьки. Вони вирішують, що саме повинно робити їхнє чадо, чим займатися, що одягати... У 12 років ми стаємо самостійнішими. Починаємо частково створювати своє життя: обираємо те, що нам більше до душі, цікавимося певними гуртками. Шукаємо своє місце у світі. А вже після досягнення повноліття ми самостійно творимо своє життя. Кожного дня ми створюємо власне життя саме таким, яким хочемо його бачити. Але, на жаль, не завжди виходить так, як ми бажаємо. Життя частенько приносить нам перешкоди, які варто долати, адже лише таким чином, ми стаємо сильнішими, як духовно так і фізично.

- Анастасія Ковальчук

Відношу себе до творців, притримуючись вислову про те, що кожна людина є творцем свого життя. Коли йдеться

про творчість, багато хто відразу уявляє собі художника, письменника чи скульптора. Насправді, кожна людина зобов'язана творити. Адже досить часто можна потрапити у ситуацію, коли виникає нове завдання. Ви щодень намагаєтеся створювати себе, свою особистість, власне, неповторне бачення та життя. Творчість, це як намагання знайти рішення на питання, що вас турбує. Вона спонукає дітей та дорослих, не зважаючи на вікові категорії. Ми бачимо запал в очах вчених. Це не лише прагнення до самореалізації, до відкриття, а й щоденна праця, яка приносить радість. Не завжди буває так, як нам бажається, і це нормально, коли щось навіть йде шкереберть. Однак, ми радіємо саме від безперервності процесу творчого пошуку.

Розділ другий

*Якщо я не за себе, – хто за мене?..
Якщо я тільки за себе, – хто я?..
Якщо не зараз, – коли?..*

Із Талмуду

- Іван Січкарь

Мене завжди обурює, коли людина каже: «Ну це залежить не від мене, я не усвідомлював, що робив»... Кожен вчинок так чи інакше є уявним локомотивом, який тягне за собою вагони усіх наших наслідків та подій. Таким чином, можна зробити висновок, що відповідальність за себе й свої дії - це одна з найголовніших функцій людини. Через

свої вчинки, слова, за хвилину можна втратити важливу для себе людину. У мене був випадок, коли я вважав, буцімто діями я зроблю краще собі, але виявилось, що саме таким чином я втратив дорогу мені людину. Якщо ви навчилися контролювати всі свої вчинки, висловлювання, значить, ви є справжнім магістром свого життя! Однак мені здається, що до цього дійти майже неможливо. Все через те, що наше життя не шосе, яким можна їхати з максимальною швидкістю, а скоріше гірська місцевість.

Варто пам'ятати, що ніхто не застрахований від тих ситуацій, коли ти втрачаєш над собою контроль.

- Валерія Зименок

Кожні 40 секунд у світі відбувається одне самогубство. Десятки людей встигнуть накласти на себе руки протягом того, як я напишу цей текст. Тема цього твору нашттовхує

на думки: що саме в голові у таких людей? Адже ні що в нашому житті не варте того, щоб його припиняти.

Не одне покоління людей різними способами прощалось зі своєю долею, мріями та можливостями. І у цього буде своє пояснення: нездоровий соціум, що накладає вето, робить з людей «ярликову фабрику», вивішуючи поняття про репутацію, обов'язкитаролі. Емоційне вигорання, вимогливість і тиск прихильників

та близьких людей на певну особу. Одначе, час лікує біль. Проблеми минають, а припинене життя, на жаль, вже не повернеш. Світ не існує у чорно-білих кольорах. Насамперед, це різнобарвність думок, неординарних світоглядів, які ми отримуємо впродовж всього нашого

існування. Ніхто мені не заперечить - адже це моя власна думка. Це моє життя, де тільки я відповідальна за свою подальшу біографію, історію виникнення, філософію буття та майбутнє.

- Олександра Мордавченко

Якщо я не любитиму себе, то хто полюбить мене? Можливо дещо грубо, але справедливо буде казати, що не приймаючи себе, всі свої сильні та слабкі сторони, ми не даємо комусь себе полюбити. Якщо не будеш сам за себе, то ніхто не буде за тебе. Якщо ми висвітлюємо всі свої недоліки, акцентуємо на них увагу, значить, це буде кидатися в очі суспільству. І навпаки, якщо ми покажемо власну силу, уподобання, - люди почнуть поважати нас за нашу неповторність. Навіть тоді, приміром, коли ти маєш не таку бездоганну фігуру, яку зазвичай мають дівчата в глянцевих журналах, або занадто емоційно висловлюєш свої думки...

Ким я стану, якщо буду тільки за себе?.. Ставитиму себе на перше місце, піклуватимусь передусім про себе – напевно, я буду здоровою людиною із здоровою психікою. Можливо, звучить дещо егоїстично, але ж це факт, - чи не так?...

Якщо не зараз, - коли? Коли спробую нову зачіску, яку хочу саме я? Шалений колір волосся, дорогі страви в п'ятизірковому ресторані, відпустки в країні, про яку мріяла.

Якщо не зараз, то коли я спробую підняти з колін власну країну?.. Хто, як не я?.. Коли, як не зараз?..

Розділ третій

*Якщо у сизій ватрі жевріє хог жаринка, – не
остуди її, роздмухай, оживи!..*

- Богдан Радченко

Якщо у вас є бажання або мета, від якої у вас очі сяють - треба цю жаринку не гасити, а роздмухувати, оживити! У будь-якої людини має бути ціль, те, до чого вона прагне у житті. Кожен має свою стежинку, якою варто мандрувати. Щоб досягти певної мети, кожен зобов'язаний бути терплячим, цілеспрямованим і спокійним.

Всі потерпали невдачі, всім було тяжко. Однак кожний має все це перебороти, адже ми знаємо, чого хочемо, до чого цілеспрямовано маленькими кроками йдемо.

Не потрібно порівнювати себе з кимось іншим, варто лише йти і працювати над собою та своїм життям. Не потрібно сподіватися, що прийде хтось та вирішить усі проблеми.

Також варто пам'ятати що лінє може перемогти вас, і забрати все те, чого ви так сильно прагнули.

- Анастасія Загоруй

Будь-яка особа - це, безперечно, складний механізм, який тоне в полоні неймовірної кількості ідей.

Кожного дня ми зустрічаємо людей. Ми навіть буваємо впевнені, що знаємо на сто відсотків наших знайомих, друзів, родичів, однаке це не так.

Насправді ж ми знаємо лише малу частку з життя певної особи: інтереси, її темперамент, звички, улюблені заняття тощо. Найглибші ж почуття, ідеї, жадання, власні можливості, зазвичай, кожен намагається тримати за сімома замками. Безсумнівно, всі люди мають щось на кшталт персонального маленького Всесвіту, де маскуються безліч планів на майбутнє, особисті переживання, мрії та, найголовніше, великі ідеї!

Ідея - це жаринка, яку весь час доводиться контролювати, аби вона не вгасимо палала. Частенько ми не маємо змоги втілити свої фантазії у реальність, однаке, незважаючи на труднощі, варто продовжувати працювати над собою та досягати цілей. Треба весь час мотивувати себе, надихати, йти впевненою дорогою до своєї мети!

Скільки людей не запалили цей самий вогник всередині себе? Скільки людей втратили контроль над собою і зневірилися у власних силах? Безліч! А власне чому? Можливо через те, що жаринка згаснула? Над ідеєю треба постійно працювати, вдосконалювати її, оживляти - лише так ви зможете навіть найсокровенніше!

Розділ четвертий

Заговори, щоб я тебе побачив... Я ж промовту, щоб ти мене почув...

- Богдан Радченко

«Заговори і я тебе побачу» - багато кому відомий цей вислів. Він означає те, що будь-кого можна зрозуміти за одним лише словом. Однак думки людей нам невідомі. Людина може по-доброму відноситися до вас до тих пір,

поки їй щось потрібно, а потім, як зазвичай це буває, покине в найскрутніший час. Все своє життя ми зустрічаємо багато осіб: і добрих, і злих, і вбивць, і крадіїв, але ми самі вирішуємо з ким нам спілкуватися і у якому прошарку суспільства бути. Ми не повинні довіряти кожному. Однак добрих і чуйних людей треба

цінувати, якщо вони є в твоєму житті.

Отже, «Заговори і я тебе побачу» означає те, що людина, лише заговоривши, дає нам можливість зрозуміти, яка ж вона. Чи варто довіряти їй, або краще цього не робити. Обов'язково варто мати голову на плечах і думати, з ким спілкуватись і про що. Як кажуть в народі: «З ким поведешся, того й наберешся».

Насправді, сутність людини розкриває не її зовнішність, статус чи щось подібне. Її розкриває голос. Так, саме голос. Чому? Через те що, інтонація може розповісти більше ніж те, що говорить сама людина. Навіть милозвучні слова можуть звучати зі жахливою інтонацією. Абсолютно не так, як мали б.

Чому нам подобаються пісні, тексти яких підходять під унікальний голос вокаліста? Бо він одразу розташовує хвилі душі поруч. Потім ми дослухаємося до сенсу пісні і, якщо нам здається буцімто він сильний та привабливий, одразу виникає таке відчуття, нібито ми вічно можемо його слухати. Співак говорить з нами піснею, а ми, літаючи в своїх думках, вимальовуємо його зовнішність. Тоді нам байдуже на статус чи статки. В залежності від голосу, ніжного чи то грубоватого, ми малюємо в голові свій ідеальний образ. Співак заговорив піснею і ми відчули його. Нехай в думках, але ми прочитали достатньо з тексту, з тембру. Цього достатньо, щоб закохатися в медові потоки голосу.

Або новий знайомий, фото якого немає в профілі, але за кілька днів спілкування особа записує голосове повідомлення і надсилає тобі. Саме тоді ми відчуваємо мурашки, тремтимо від лоскоту у вухах, бо слова людини, цей особливий і такий унікальний характер голосу змушує квітнути серце.

Заговори зі мною, і я побачу тебе наскрізь, відчуваю фібри твоєї душі, пізнаю всього.

Розділ п'ятий

Нема нічого, що сильніше слова...

- Анастасія Загоруй

Справді, немає нічого, що сильніше слова... Завдяки слову ми вчимося, розвиваємося, зустрічаємо споріднені душі, відчуваємо духовний зв'язок або ж навпаки - стикаємося із недоброзичливими людьми та зневірюємося у власних діях.

Існує легенда про недобудовану Вавилонську вежу, історія якої спонукає замислитися про цінність слова, його силу, ідею. Так, наприклад, доки люди розуміли одне одного, обмінювались інформацією за допомогою слів – існував спокій, мир, спільна мета.

Народ продовжував споруджувати вежу до самого неба, однак після того, як їх покарали, і змусили спілкуватися різними мовами – будівельники розійшлися назавжди. Запанувала метушня.

Вони більше не могли спілкуватися одне з одним, а без домовленості, як нам відомо, не існує праці та згуртованості. Немає нічого, що сильніше слова, адже без слова не існуватиме взаєморозуміння. Люди, котрі мають проблеми з мовленням, зі слухом – все одно вчать мову жестів за допомогою яких вони спілкуються між собою в повсякденному житті.

Слова завжди будуть важливими для людей, оскільки саме вони розкривають наші думки, почуття, захоплення, цілі – головне розуміти, з якою метою їх використовувати.

Не дарма кажуть, що слово може як врятувати людину, так і вбити, адже немає нічого сильнішого за слово. Безперечно, саме душа потерпає найсильніше від злого слова, яке могло прозвучати навіть ненароком. Фрази, які несуть лише негатив, залишають після себе жахливі рани. Не ті, що людина може приховати за пластиром, або заглушити в собі біль пігулками, а ті, що живуть глибоко в душі. Так, багато того, що можна забути. Проте є і те, що залишає відбиток у серці на довгий час, а може й на все життя. Образливе слово, що пролунало в наш бік, може змінити ставлення особи до себе й навколишніх - назавжди.

Проте словом можна не лише завдати глибоких ран, а й зцілити, бо добре слово іноді краще ліків і вартніше будь-яких грошей. Добре слово - неймовірна потреба для будь-кого. Завдяки ньому можна зробити комплімент і змінити те, як ставиться до себе людина. Добре слово виліковує всі душевні негаразди.

- Іван Січкач

Слово - це те, завдяки чому людина формує свою точку зору, свої почуття, емоції. Кожне слово певною мірою є штурвалом життєвого судна. Якщо ти у пориві емоцій скажеш людині щось необдумане, дещо таке, що її зачепить - ти можеш потрапити в скрутне становище. Ми з самого дитинства чули прислів'я: «Слово не горобець, вилетить - не впіймаєш». Цей повчальний вислів є особливо актуальним зараз, коли слово, як голка, може вколоти або зачепити за живе. Варто вчитися знаходити якийсь компроміс, коли в голові колообіг виразів. Звичайно, якщо раніше люди через слова розпочинали війни, то сьогодні варто слідкувати за своїми висловлюваннями, щоб уникнути наслідків. У наш

час існує багато випадків, коли людина гарними фразами зізнається у почуттях, але насправді не відчуває нічого подібного. Я б назвав це «Ілюзією рожевих окулярів», адже завдяки словам людині затьмарює розум. Упродовж існування людства, слово було й залишається головним двигуном усіх дій, тому треба розуміти, до яких наслідків призводить пустомельство.

- Євгеній Говорко

Спочатку було слово... І слово – сила... Однак, на що воно здатне? Чи зламає воно вам кістки під тиском соціуму, чи змоделює вам розумові м'язи? Насправді, тут дві сторони кривди. Якщо розглядати слово, як рушійну силу, то це найсильніша зброя у руках людства. І на коліна поставити, і маніпулювати думками, або ж піднести до надії, що життя ще в силі...

Однак, якщо хоч одна людина не може поставити кого небудь на місце словом, і відразу лізе з кулаками, таких людей можна лише пожаліти, а як ми знаємо, жалість — найгірша риса людини. Люди настільки зациклені на тому, щоб почути мисль «великих людей», прочитати мейнстрімну книгу, оскільки там з'явилася нова інтерпретація заїждженої теми. Ми слідуємо за чужою думкою, історичним висловлюванням, яке нерідко навіть фактами і правдою не підкріплене.

Немає нічого, що сильніше слова, звісно, бо де ви ще знайдете річ, яка б так майстерно зомбувала людей, перетворюючи їхні думки на одну сіру купу пустих слів.

Проаналізуйте собі це питання: скільки ви бачили морально розбитих та замкнутих людей, які просто хотіли любові та уваги там, де її нема, а де є – немає там людей.

30 секунд – півхвилини - всього на всього потрібно, щоб зрозуміти якою є людина насправді. Слово - найпрекрасніше і найжахливіше, що придумали люди. За допомогою слів ми здатні скласти вірші, зізнаватися в коханні, брехати, виражати власні думки та вбивати.

Кожна особистість має бажання справляти на оточуючих лише найкраще враження. Світ сповнений яскравими, красивими та розумними індивідуальностями, які привертають до себе увагу. Отже, людина, яка має за мету бути популярною, повинна кожен день плідно та старанно працювати над собою та покращувати свої вміння.

Як стверджує народна мудрість: “Зустрічають по одежі, проводжають по розуму”. Яким би гарним не було вбрання, передусім, потрібно поговорити з людиною та придивитися, адже часто трапляються особи, які гарно виглядають, але з ними немає про що говорити. Бувають і ті, які схожі на сірих мишок, однак мають такий духовний світ, що говорити з цією людиною можна з користю на будь-яку тему.

Отже, для того аби справити найкраще враження, потрібно поліпшувати свою вимову та вираження думок.

По-перше, регулярна практика. Не має сенсу боятися заговорити з оточуючими. Спілкування, якщо воно чемне і не виходить за рамки адекватності, ніколи не сприймається оточуючими, як щось неприродне. Переважна більшість людей розуміють потребу у спілкуванні і з радістю

говорять з тими, хто проявляє ініціативу. По-друге, розмовляти необхідно з повагою та ввічливістю. Кожному приємно, коли його поважають та прислуховуються. І, найголовніше, потрібно бути цікавим співрозмовником. Відповідно до цього, ви зобов'язані багато вчитися. Робота над собою – запорука успіху кожної людини.

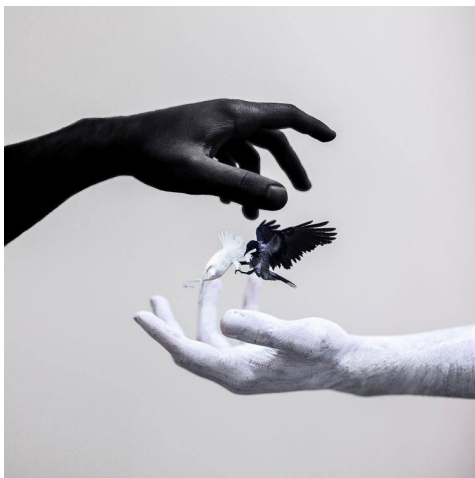
Розділ шостий

*На горло беруть слабаки, і програють.
Сильний говорить тихо і перемагає,
бо має звужні аргументи*

- Олександра Власова

Деякі люди думають, якщо весь час висловлювати те, що хочеться, то вони будуть здаватися крутими. Однак насправді ж, більшість таких слів, які звучать з уст особи, зовсім не аргументовані. Той, хто більше робить, ніж говорить, безсумнівно, сильний та розумний. Такі люди говорять конкретно, по суті. Спокійно працюють, нікому не заважають, а лише згодом розповідають

про свої досягнення, від яких усі у захваті. Мабуть, сильні люди розуміють, що якщо багато говорити, то тоді витрачатиметься більше енергії та часу, які можна було б спрямувати на реалізацію чогось більш важливого та корисного.

- Євгеній Говорко

Рубрика «Кричу, як псина, роблю як сіно...», завжди була прозорою картинкою щодо людей з кругозором рівня колгоспної сталінщини.

Щоб перевірити кінцеву стадію словникового запасу будь-кого, варто подивитися, як індивід поведе себе у суперечці або ж в інтелектуальній дискусії. Якщо його аргументи звелися до точки кипіння, коли очі уже налилися кров'ю, а на обличчі гримаса негативу та замість аргументів – агресія і образи, - усе, не витрачайте часу. Діагноз встановлено!

Натомість, інтелектуально-елітарні люди, будуть говорити тихо, доказово, аргументовано. І вийдуть переможцями у будь-якій суперечці і у здійсненні наміченого.

- Софія Чернова

Всі ми різні. Ми маємо власні вчинки, характери, слабкості, і для всього свою ціну. Кожного дня ми можемо спостерігати певні ситуації, які трапляються із людьми. Їхні емоції і реакції щодо того, хто поступиться місцем, або ж, навпаки, буде продовжувати стояти. В деяких ситуаціях потрібно бути за себе, та чітко відстоювати свою позицію. Однак, коли люди через будь-яку дрібницю починають розпускати руки, це вже є тим самим дзвіночком, що саме така особа є морально слабкою.

Варто вести себе гідно. Наприклад, у сильних людей є чітка

позиція, яка буде закріплена аргументами. Кожному з нас потрібно зробити висновки, а також визначитися, до якого типу ми відносимося: до слабкого чи сильного?

Розділ сьомий

Лиш той сміливий і хоробрий, хто перемогти себе зумів

- Олександра Мордавченко

Сміливий і хоробрий – це зовсім не той, хто рветься до бою, захищаючи когось чи щось. Я притримуюсь думки, що це та людина, яка в певний момент переступила через себе, буквально зламала і поставила на лопатки. Дуже важко перемогти себе, бо ми егоїстично любимо та жаліємо власну душу, і безсовісно можемо «перемагати» всіх, але не самого себе.

Надмірна людська любов до себе часто не дає провести внутрішній діалог і направити думки в правильний напрямок. Лише дійсно сміливі люди здатні на це. Розмови зі собою наодинці, навіть вголос, дають можливість зрозуміти в першу чергу себе.

Сміливі люди можуть сказати «кохаю» тим, до кого у них дійсно є почуття. Вони можуть вибачитися тоді, коли не праві, а,

найголовніше те, що для таких осіб це не буде приниженням. Сміливі – не бояться відстоювати справедливість.

Перемога над собою може бути не лише внутрішньою, але і зовнішньою. Піти до спортзалу чи закінчити роботу, почати нову справу... Можна наводити безліч прикладів, але, щоб почати, обов'язково потрібна велика сміливість і сила волі. Хоробрість - це в першу чергу перемога над собою!

- Дар'я Фещенко

Перемога над собою в усіх аспектах має дуже важливе значення для людини. Впродовж усього життя особа постійно бореться із собою, щоб дійти до поставленої мети. Якщо людина цього не робитиме, вона стоятиме на одному місці. Ті, хто не звик над собою брати гору, повинні вчитися перемагати себе, змінювати своє ставлення до життя.

Як всім відомо, домовитись з собою буває набагато важче, ніж з будь-ким іншим. Так було і так буде завжди, однак варто навчитися це долати. Я думаю, що люди часто замислюються про зміну власного життя, але не всім вистачає сміливості й хоробрості взяти ситуацію у свої руки. Кожен розуміє, що бувають часи, коли у нас починають опускатися руки, і в цьому немає нічого принизливого. Під час такого період краще за все дати собі трішки відпочити, побути з собою наодинці, помедитувати.

Кожного дня, встаючи з ліжка, треба якомога більше вкладати сил задля своєї мети, варто максимально продуктивно проводити свій день, аби в старості зрозуміти, що ти дійсно прожив життя саме так, як бажав, і маєш зараз все те, чого так хотів.

Життя - це сходи, якими ми намагаємося піднятися на вершину. Чим вище ми знаходимося, тим складніше. Це і є те, задля чого ми, не опускаючи рук, рухаємося вперед. Абсолютно у кожної людини трапляються негаразди. Ніхто не застрахований від помилок. Перемагає в цьому житті тільки той, хто переміг сам себе, свій страх, лінь та невпевненість. Йти до мети можливо лише через постійні падіння, які насправді відіграють важливу роль в процесі досягнення цілі.

До прикладу, розповім про фільм, який нещодавно я мала змогу подивитися. Спортивна драма «Пульс» українського виробництва, основана на реальній біографії української чемпіонки, справила на мене неабияке враження. Це історія дівчини, яка, попри втрату зору, продовжує йти до своєї мети, не полишивши біг. Стрічка знайомить нас з юною легкоатлеткою з маленького містечка, яка мріє потрапити на Олімпіаду та демонструє хороші результати на біговій доріжці. Однак, в один момент життя героїні максимально змінюється, потрапивши в жахливу авіакатастрофу. Оксана майже повністю втрачає зір. Дівчина могла б опустити руки, але вона долає перешкоди на своєму шляху і все-таки продовжує боротьбу за свою медаль. Навіть попри те, що лікарі забороняють будь-які фізичні навантаження, вона продовжує бігати.

На мою думку, такі люди - дорожчі золота, адже у кожної людини складний характер. Саме людський розум має здатність поєднувати біль та надію, щоб отримати справді щось прекрасне. Наполегливість може привести будь-кого до омріяного успіху, змушуючи нас рухатись далі. Навіть тоді, коли хочеться все кинути, зупинитися та поплакати в подушку. Варто зібрати всі свої сили в кулак і продовжувати рухатися тільки вперед.

Найбільша перемога - перемога над собою. Мабуть, саме ці слова є найбільш актуальними для сучасного світу, адже найстрашнішим ворогом для людства є лінь та відсутність ставити і прагнути мети. Відмовки типу «лінощі - двигун прогресу» не підлягають обговоренню.

Проте, ледарство - це не єдине, з чим можна зіштовхнутися у запеклій боротьбі із собою. Невпевненість у своїх силах - це також величезна проблема. Людину не будуть поважати, любити, якщо вона не буде відображати ці дії по відношенню до себе.

Лиш той, хто зміг перебороти всі свої сумніви, зумів повірити у власні сили, й полюбити себе - зможе бути сміливим і хоробрим.

Люди звикли стояти на місці, падаючи у нескінченну прірву депресії, яку вони створили власними руками і словами. Однак, деякі все ж змогли перебороти себе та свій страх перед повторним падінням, ризикнувши на авантюри життя та ігри з ним.

Сміливі не ті, хто виговорилися в обличчя, а ті, хто знає правду. Сказати прямолінійно, це звісно ризикований і хороший шлях, проте чи висловив ти правду, а не кривду. Чи зміг ти переконати людину у її власній брехні, чи сам у неї вступив? Хоробрість це не про подвиги, це те, коли ви не скупитесь власною свідомістю заради інших. Хоча, навіщо віддаватися людям, котрих не знаєш добре?.. Тварини - то інше, то планета, то життя наше, а чужинці, то чужинці. Хоробрість заради них, - хвороба для себе.

Перемогти себе, це перемогти власні чортики в голові, які були продиктовані диктатором світу, яке має назву

«суспільство». Воно вас загнало у обмеження, у яких лише сміливі і хоробрі змогли перемогти власну сіру мишку, однак, чи буде ця мишка щасливою та веселковою, або ж потрапить у мишоловку?!..

Розділ восьмий

*Щоб дійти до мети, людині потрібно
тільки одне. - Йти!*

- Іван Січкарь

Щоб дійти до мети, людині потрібно тільки одне, - Йти! Мета - це те, заради чого живе людина. У кожного вона різна. Наприклад, у мене зранку мета це - встати з ліжка і дійти до ванної кімнати. Тоді як хтось тільки додому повертається. Будь-який мільйонер скаже вам, що ціль повинна бути великою, але я з цим дещо не погоджуюсь.

У процесі формування власних ідей, людина збирає докупи все, чого їй не вистачає і починає заради втілення у життя всіх задумів перевертати гори. Тепер питання: чому ж усі довкола не виконують все те, що замислили? Моїм прикладом з життя була мета - схуднути. І мені вдалося цього досягти. Інша ціль - скласти успішно екзамени.

На жаль, тут все не так чудово через те, що перша моя мета зашкодила іншій. Більшість часу я витрачав на схуднення, а навчання тим часом заздрісно кусало лікті. Цією життєвою історією я хочу сказати, що не завжди важливо мати багато планів на майбутнє, цілей, адже головне якісно виконувати все те, що наблизить тебе до успіху.

- Дар'я Фещенко

Треба не боятися ставити перед собою цілі. Коли вам здається, що мета недосяжна, то це просто рамки у вашій голові. Якщо ви будете вірити в те, що ціль нездійснена – так воно й буде. Одначе, як тільки ви приберете «паркан», який заважає вам у здійсненні задумів, повірите в себе, почнете безперервно працювати, безсумнівно, кожний з вас побачить нехай і маленькі, але все ж таки досягнення.

Все й одразу отримати ви не зможете, тому треба не зупинятися на досягнутому. Варто продовжувати йти навіть тоді, коли здається, буцімто ви більше ні на що не здатні.

- Тетяна Квас

На мою думку, людина народжується для великої справи. Однак, щоб робити великі справи, потрібно бути сильними, хоробрими та сміливими. Щоб досягти своєї мети потрібно, насамперед, перемогти самого себе, перемогти у собі зло, заздрощі та страх.

Кожна людина, яка стикається із труднощами на своєму шляху, може змінити своє ставлення через особисте. Наприклад, через власну ліню. Складні ситуації змінюють нас. Правду кажуть, що: «Землю красить сонце, а людину — праця». Ми народжені для щастя та добра.

Ці блага можна здобути наполегливою працею. Для однієї особи дивитися телевизор, закинувши ноги - це

вже праця. Одначе для іншої, праця – це сенс життя. Тільки улюблена справа робить людину по-справжньому щасливою, а, натомість, лінь може просто позбавити нас майбутнього.

- Євгеній Говорко

Хто б що не говорив, однак успішне досягнення цілі залежить лише від власної праці. Прокрастинація перетворить вас на заплилого тюленя, а наполеглива, хоч би 15-ти хвилинна праця в день, робить з людини професіонала у тій справі, яку ви хочете опанувати. Головне, це не вмикати режим ліні який, до речі, є першопричинним показником того, що дана справа вам не цікава. На додаток до цього, деякі люди роблять більшість речей на «відчепись».

Тим паче, народ ігнорує невдачі, повертаючись до минулого, наступаючи на одні і ті ж самі граблі. Помилки, то як цеглина, впаде двічі – спричинить або смерть, або “вставить розум”. Хто б що не казав, проте люди з планом успішніші. Ті ж індивіди, які роблять навмання, отримують швидко старість своєї підсвідомості і гнилу картину, намальовану фарбами з секунд хенду.

Йти, повзати, бігти - не має різниці. Без розставлених пріоритетів, чіткого плану і, найголовніше, зусиль, не буде діла.

Розділ дев'ятий

Курс тримай на горизонт, і мета тобі скориться...

- Валерія Земенок

Кожен із людей, відповідно до власного розуміння, розцінює свої плани щодо підкорення певної мети. Не все в житті йде по чітко запланованому алгоритму дій. Проте, ще гірше - це існувати одним днем, пливати за течією, страхаючись майбутнього. Тому суспільство створило нам певні цілі: добре вчитися в школі, обов'язково вступити в університет, а далі робота, сім'я та діти... Скрізь є ярлики. Навіть у власному виборі. Наприклад, коли рішення відбувається не за особистою ініціативою, а за шаблоном унормованості. Зазначу також те, що жоден навчальний заклад, батьки, кохані та друзі - не дають гарантій того, що їх поради та власний досвід допоможуть в реалізації мети. Найчастіше, щоб справді чогось досягти, будь-хто має «йти по головах», працювати цілодобово, зазнавати булінгу, цькування, заздрощів, і лише пізніше, змінившись духовно, людину схвалює суспільство. Кожного дня ми розставляємо пріоритети, важливість певних подій та справжніх почуттів.

Моєю свідомою метою завжди був комфорт, а також відчуття свободи. Я хотіла працювати та мати можливість щоденно розвиватися, реалізовувати себе в певній професії, подорожувати та не шкодувати гроші на будь-які примхи. Варто виховувати дітей, котрі зможуть в майбутньому розвиватися у сфері фінансової грамотності, а також розвивати психологічну стійкість. Треба привчати малечу ставити себе на перше місце, а не жити задля когось. Варто запам'ятати, що саме з маленьких перемог над собою у майбутньому ви матиме змогу підкорити гори.

- Анастасія Загоруй

Кожний з нас, маючи палке бажання, безперечно має можливість здобути саме те, чого прагне його людська душа. Стати поважною особою, навчитися віртуозно грати на скрипці і віолончелі, підкоряти величні гори, катаючись на лижах, або ж нарешті насмілитися і поринути у світ подорожей: відвідати деякі міста в Швейцарії, Франції, Ірландії, Фінляндії.

Нині, ми маємо безмежні можливості, які варто приборкувати, але й пам'ятати про те, що неосяжні задуми неможливо осягнути. Головне не впадати у відчай та зберігати здоровий глузд, інакше можна потрапити у пастку. Так сталося з персонажем твору: « Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер», який мешкав у казковому князівстві. Автор насміхається й жаліє одночасно карлика, зовнішність котрого була настільки потворною, що навіть мороз продирає, згадуючи образ персонажа. Фея подарувала Цахес дар, а саме три волосини на голові, котрі робили так, щоб оточуючим здавалося ніби-то карлик не тільки вродливий, а й розумний, чесний, талановитий. Однак чоловічок не усвідомлював того, що подарунок Феї приховує його мету: він мав не тільки здатися кращим, а

й стати таким. Карлик приписував собі всі чужі дари, на вигляд здаючись успішним та прекрасним, а насправді залишаючись все таким же лихим та жалюгідним доти, доки його не побачили справжнім.

Іноді так не просто мати мету, ідею і боротися за неї. Кожний день доводиться прямувати звивистими дорогами, пробиратися крізь колючі чагарники з заплющеними очима, угамовувати хвилі. Однак, як на мене, головне, тримати курс на горизонт – і тоді мета тобі обов'язково скориться!

- Владислав Норець

Головна ціль кожної людини у цьому житті - бути щасливим. Ми все життя намагаємось пізнавати щось нове. Наприклад, закохуємось, та переживаємо той момент, коли цей вогник гасне. Прийняття того, що відбувається на даний момент, відсутність осуду, готовність відмовитися від того, що, немов баласт тягне нас на дно життєвого океану - все це є певними етапами нашого життя. Світ змінюється й змінюються наші погляди, принципи. Тим, хто жадає розвитку, завжди хочеться більшого.

Ми завжди несемо відповідальність за все те, що нас оточує, а реалізація наших цілей є результатом певної сукупності успіху чи фейлів. Цей світ цікавий тим, що ми володіємо всіма засобами для успішної реалізації всього, що забажаємо. Впевненість у своєму успіху є тим, що тримає нас на горизонті. Будь-які думки, дії, прямо впливають на світ навколо, своїм ставленням до подій і ситуацій змінюється майбутнє того, хто на шляху самореалізації.

Довіряй собі, своєму досвіду, наполегливості, не капай собі уявну яму через невдачі, помічай з уважністю всі знаки долі, отримуй задоволення від шляху реалізації мрії!

Такі поради можуть стати в нагоді кожному, хто вірить в реалізацію своєї мети.

Особисто для себе, заради досягнення мети, я виділяю певний алгоритм дій. По-перше, треба визначити свою найголовнішу ціль, яка пов'язана з тією справою, якою ти будеш дійсно горіти. Далі необхідно робити нехай і маленькі, але все ж таки кроки для здійснення заповітної мрії. Звичайно, не буде все йти як по маслу і без перешкод, але особисто в мене, коли щось не виходить, тоді з'являється ще більше енергії. Хочеться, аби все вийшло ще краще ніж будь-коли.

Так само, мені допомагає мотиваційна дошка, на яку я можу чіпляти будь-які картинки. Образи зображень споріднені з моїми цілями. Це щось на кшталт візуалізації того, що я хочу досягти, яка мотивує мене не здаватися. Також важливо не боятися ставити перед собою глобальні цілі, адже дуже часто людям здається, буцімто з ними щось не так. Однак насправді всі ми рівні і нічим не гірші за тих успішних людей, обличчя яких звикли бачити на обкладинках журналів, або на кожному екрані телевізора - головне працювати не менше, ніж вони.

Ще хочу додати, що надзвичайно вагомим є правильні персони навколо тебе. Наприклад, якщо ти збираєшся відкривати один із найбільш масштабних бізнесів, а тебе оточують люди, які тримають роль жертви, не підтримують тебе, жаліються на несправедливе життя та відбирають купу сил, значить вони не варті називатися твоїми друзями. Люди мають вкладати одне в одного енергію, а не висмоктувати, наче ті вампіри.

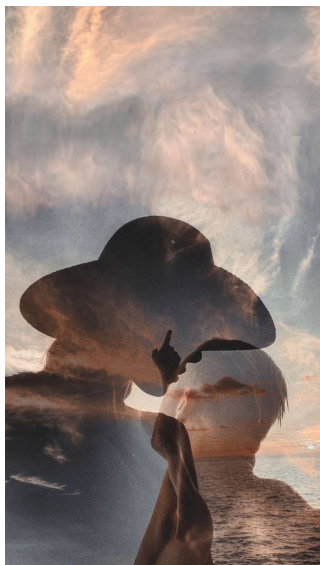
Розділ десятий

Хто бере-наповнює долоні. Хто віддає-наповнює серця...

- Іван Січкарь

Цей вислів іздавна, з віків несе глибоку істину. Людина завжди хоче, щоб їй якось відплатили за її доброту. Ми всі різні, а тому наша взаємодопомога виглядає по-різному. Наприклад, волонтери, які у всіх асоціюються з добротою та підтримкою спочатку наповнюють долоні чимось, а вже згодом віддають. Таким чином, вони

наповнюють серця і отримують від цього задоволення. У нашому світі більшість людей вже забули, що таке допомога, підтримка, співчуття. Деякі продовжують наповнювати долоні, але їм повсякчас мало. У цьому немає нічого огидного, адже така сутність людини. Вона прагне з кимось поділитись своєю добротою, а пізніше чекає на відповідь, аби хтось інший подарував їй те саме.

Не можу сказати, що це погано та егоїстично, тому що так роблять всі. У жодному разі це не означає, що дарувати доброту та співчуття не треба. Зрештою, ми всі прагнемо робити серця людей теплішими нашими вчинками.

Роби добро і воно добром повернеться... З дитинства батьки радили мені бути чемною, робити добро, допомагати людям не зважаючи на їх соціальний чи матеріальний статус. Проте лише малий відсоток людей справді дотримується цих правил. Більша частина населення землі притримуються думки, що: «Навіщо йому чи їй допомагати, яку винагороду вони з цього отримають?». Люди звикли думати лише про себе, не зважаючи на інших.

Коли ми робимо добрі справи за покликом серця, нам випадає неперевершений шанс поліпшити чиєсь життя, мат. Простягнувши долоню допомоги, людина стає чистою, виправляє своє життя та змінюється внутрішньо. Головне, не відкладати справи на потім, чи думати, що в тебе немає можливості допомогти.

Кожен може внести маленьку частинку, за допомогою якої можна змінити цілий світ. Ловіть момент, адже пізніше, пройшовши повз, ви не зможете повернути все назад і вчинити по-іншому. Будьте тут і зараз, а результат ваших старань не змусить вас довго чекати.

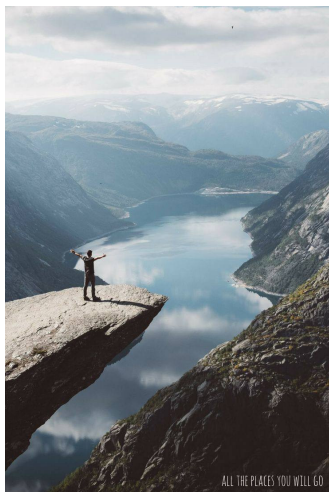
Розділ одинадцятий

Легко побачити, важко передбачити...

- Анастасія Загоруй

Ми можемо легко побачити двоповерхову кав'ярню біля метро, але не можемо передбачити, коли саме дах споруди вкриють холодні краплі дощу і змусять перехожих ховатися у затишному закладі. Ми можемо легко побачити

літак, котрий летить в атмосферний Відень, але не можемо передбачити, коли саме людина вирішила придбати авіаквитки. Можливо вона запланувала це в самий останній момент. Ми можемо легко побачити червоний сигнал світлофора, але не можемо передбачити катастрофічне зіткнення автовок...

Нині, важко передбачити, що нас чекає за життєвими лаштунками, в часи, коли світ у полоні наукових відкриттів, новітніх технологій, винаходів – ми часто саме завдяки таким можливостям забуваємо про розвиток, про активний спосіб життя. Однак пам'ятаємо й про те, що саме такий спонтанний розвиток подій цікавить нас. Все нове, дивне й незвичайне. Бібліотеки поступово втрачають свою популярність, адже тепер ми маємо електронні книги; штучний інтелект починають застосовувати, наприклад, у телефонах. Дослідники стверджують, що скоро з'явиться 3D друк органів для операцій з пересадки, що неабияк полегшить лікування людей.

Важливо, сьогодні, бачити кожний день і запам'ятовувати його, не намагаючись передбачити те, що приховує від нас Всесвіт, адже, можливо, вже через декілька років ми не впізнаємо те, що нас колись оточувало.

- Євгеній Говорко

Люди, що спостерігають за зовнішньою картинкою легковажного посилу, будуть стрімко йти за пропагандою примітивного життя ЗМІ, а ті, хто передбачили наслідки та усвідомили те, що насправді це люте зомбування та повне

зруйнування підсвідомості людини, перетворюючи її на зомбі-бота, змогли поставити на свої мізки файрвол, що не дає 25 кадрів проникнути у неї.

Безліч було ситуацій, коли народи світу «звертали не туди», прагнучи отримати території. Проте, подумайте самі, скільки у вас було ситуацій коли спочатку робили, а потім думали про наслідки? І що тоді вийшло? Нова okazія, де ваша гідність впала нижче пекла, а вашу немічність укріпила злість, що керувала страхом не стати новою Опрою Вінфрі.

Люди ніколи не думають наперед лише з однієї причини — страху провалу. Це той самий ключик, який відкриває вам двері у лабіринт, знаючи карту якого, можете досягти успіху. Однак, коли у вас не буде карти, ви потрапляєте у глухий кут. Ця карта, то ваші навички та розставлені пріоритети, які, можливо, у вас є, проте ігноруюте їх під тиском егоцентричного ставлення та думки, що: «...Я таке оригінальне фаберже, що відразу всім зайду, любіть мене, тощо».

Без падінь нема сходинок, без плану немає стратегії. Жодна успішна компанія не була б такою успішною якби не мала чітких цілей, розуміння потреб людей та фінансової підтримки, яка необхідна всім. Без вкладень не буде кладу, тому збережена копійка сьогодні, передбачить кризу і підвищить ваші шанси розбагатіти. Лише сильні особистості не бояться ям, з яких викарабуються через кров та ножі, а диванні експерти здобувають лише одне — докарабкатись до вбиральні, який у нормальних людей називається рот.

Розділ дванадцятий

Свобода - усвідомлена необхідність

- Анастасія Загоруй

Хоч би там що було, однак свобода назавжди залишиться невід'ємною частиною нашого життя. «Скинути кайдани» і відчувати, як душа особистості підноситься – безперечно мета кожного. Ще у давнину зрозуміли, що «свободу» ще важче розшукати ніж дорогоцінний червоний алмаз добути в копальні Аргайл. «Свобода» неймовірно дорогий скарб, який, на жаль, просто так не придбаєш на аукціоні. Підлітки хочуть бути вільними від батьків, знайти справу до душі і поринути в роботу. Дорослі, загубившись у щоденному вирі подій, бажають зупинитися, трохи почекати, відпочити. За часи кріпацтва, селян віддавали поміщикам у рабство, які не давали можливості людям відчувати дух свободи, видаючи з тремтячих рук останню надію щодо кращого майбутнього.

Письменникам, справжнім патріотами, довелося відчувати на собі найстрашніші катування. Їхні твори не друкувалися, автори не мали змоги творити, розповідати народу правду, видавати тексти українською мовою. Нині, світ прагне свободи вираження поглядів і намагається поширювати та доносити свої ідеї до людей, адже кожний має право на це.

Для чого людині потрібна свобода? Якщо задати собі таке питання, відповідь, на перший погляд, здається очевидною: без свободи не може бути саме того майбутнього, якого ми хочемо. Зараз термін «свобода» пхають куди завгодно, а на додаток ще й перекручують зміст. Не треба забувати, що для кожного з нас свобода по-різному розуміється. Візьмемо найпростіший приклад: Північна Корея. У цій країні досі існує тотальна диктатура, але населення країни вважає себе абсолютно вільними й щасливими людьми, адже їм ще з дитинства нав'язували уявну свободу. Коли я задаю собі питання: «Чи є свобода необхідністю?». Я впевнено відповідаю: безумовно.

Проте, не треба нав'язувати свої правила волі. Кожна людина у своїй свідомості обирає свої критерії. Це такі собі життєві параметри, без яких неможливо жити так, як тобі хочеться.

- Володимир Безносюк

Суспільство звикло до вільного пересування, до вільного слова, до вільного вибору, до свободи. Мені здається, що деякі люди не цінують саме ту незалежність, яку вони мають. Здавалося б, що тут такого важливого і необхідного? Однак, лише на секунду давайте уявимо, що станеться із людством, якщо у нього відберуть свободу? Тоді нас почнуть обмежувати у правах.

Ми станемо рабами, яким доведеться робити лише те, що дозволено, а, найстрашніше те, що кожний із нас буде боятися висловлювати власні думки. Ми будемо мріяти про свободу, немов той птах у клітці, який мріє розпустити крила для вільного польоту. Саме тоді люди почнуть цінувати те, що вважали дрібницею.

Недарма кажуть: “Починаєш цінувати лише тоді, коли втрачаєш”.

Розділ тринадцятий

Зернятко колосу твого, я, земле рідна

- Аліна Корнійчук

Кожен із нас народжується на своїй особливій Землі. Ми не обираємо, де нам народжуватися; не обираємо батьків, прізвище, націю. Всі мої родичі народилися в Україні. І хоча є люди, які мріють жити за кордоном – я маю іншу думку щодо цього. Будь-яка особа, котра переїхала жити в іншу країну, безсумнівно, згадує своє дитинство, школу, друзів, все те, що було на рідній землі. Улюблені місця, які дарували радість дитинства, батьківський дім, літні канікули у бабусі тощо. Все це хотілося б прожити знову, повернутися на батьківщину, й подивитися дорослими очима на дитячі спогади.

Ми в душі завжди залишаємось українцями, адже саме це - наша Земля! Я пишаюся тим, що я українка!

- Тетяна Квас

Для когось Батьківщина - це банальне і неважливе слово, яке значить абсолютно нічого. Кожен може називати себе патріотом, але при цьому не бути ним. На мою думку, справжній патріот своєї землі той, хто хоч щось робить для

неї. Не потрібно йти на великі подвиги, щоб всі побачили і сказали: «Ти справжній патріот!». Навіть елементарна річ така, як викинути папірець не на ґрунт, а в сміттєбак - буде першим кроком до своєї мети. Такий вчинок - це показник того, що ти цінуєш землю, на якій народився. Колись я думала, що за першої можливості покину Україну, адже тут немає перспектив, які є в інших країнах. Однак, згодом, я усвідомила те, що саме наше покоління має створювати можливості для себе і для свого щасливого майбутнього. Якщо людина не поважає країну, в якій мешкає, значить таке ставлення буде всюди, куди вона поїде.

- Анастасія Трутень

Які емоції виникають у людини, коли вона чує слова: «батьківщина» та «рідна земля»? Кожен із нас має власне розуміння цих слів. Наприклад, я одразу уявляю місце, де народилася, де мешкають мої рідні, та де я вперше зробила крок у майбутнє життя. Цим місцем для мене є Україна. Я люблю свій край за неймовірні краєвиди, за зелені гори Карпат, за блакитне небо й жовті колоски пшениці; за фрески та мозаїку «Софії Київської», за київський Майдан, що пережив усі найважчі моменти української історії.

Я обожаю нашу культуру, оповиту традиціями, наших людей, а також рідну мову, яка лунає, немов солов'їна пісня.

Безперечно, саме тоді, коли вся країна об'єднується - мене охоплює гордість. Наприклад, у День Незалежності України: у кожного на вустах лунає гімн, а в небі майорить жовто-блакитний стяг. Або в день, коли українці завзято підтримують нашу збірну з футболу.

Люди мають шанувати й плекати свою рідну землю, адже, хто, як не ми, буде робити це?

Нехай кожен із гордістю вимовляє: «Я – УКРАЇНЕЦЬ!»

Свого часу я не був патріотом, наче той дикобраз... Особливо у період 2014 року, коли після Революції Гідності мені здавалося набридливим нав'язуванням гасел та вчинків, які чомусь нагадували надокучливість консультантів оріфлейму. Однак, з часом, до мене прийшло осяяння, що я був ще тим бовдуром...

Напевно, обізнаність прийшла лише після 9 класу, коли я почав вчити історію від початку знищення Київського князівства. У якийсь момент мені щось “йокнуло у серці”, відчувши всю ту біль та страждання усіх загиблих українців, що так міцно і гуртом намагалися відродити мову, державу та свою гідність, переживши постріли гармат у найбільш чутливі частинки свого серця. Я відчув начебто сам це пережив. Звісно, мене ніхто не слухав, а фрази: “Ненавиджу цю дебільну країну, хочу поїхати звідси», лунали мов ураган над річкою Дніпро. Особливо мені ще більше сяяло тепло на душі, коли прочитавши факти, чим ми реально повинні пишатися, з гордістю можу сказати, що якби у нас була добра влада, ми б могли входити до топ п'ятірки найбільш індустріально розвинених країн світу.

30 років тому, ми офіційно стали незалежними від союзу та інших країн. На шляху до цієї мети ми боролися до крові, голодували, виживали та були жертвами агресії, знущань, насилля та безперервного бажання інших країн зробити з нас «велику ферму для прогодування світу». Хочеться подякувати нашим пращурам, що не покладаючи рук,

незважаючи на погані умови життя, змогли виборити і вистояти перед тисячолітньою доріжкою пекла. Однак, єдине чому українці так і не навчилися — виносити уроки з помилок.. За всю нашу історію важко описати якусь одну помилку, тому що на це не вистачить і аркуша. Але сенс у всіх них один і той же, - ми не здатні вибрати гідну владу та «покращити становище». Скільки вже разів ми «звертали не туди» і обирали «не тих і не таких»... Чомусь так склалося, що майже 70% українців постійно спочатку роблять, а потім думають, що призводить потім до катастрофічних наслідків? На це є причини:

Перш за все це мова. Знаєте, народилися ви чи ні у іншомовній сім'ї, ви повинні знати мову своєї рідної країни. Чомусь у інших народів таке є, і вони міцно це бережуть, як щось особливе. Щось, що «приковане до їхньої душі». У нас же, йдуть нескінченні виправдовування на тему: «Мені важко, у мене щелепа не так влаштована, у мене всі російськомовні...»

Знаєте, це зовсім не причина, щоб цуратися своєї національності. Пригадайте слова Тараса Шевченка, який і чужого навчався і свого не цурався. А тут уже нове, неосвічене покоління, яке тільки все гнобить і знищує. Наступна риса — поверхове мислення. Не заглиблюючись у корінь проблеми чи якоїсь справи, ми різко можемо напакостити купу сміття, яке потім розгрібаємо «на колінах». Особливо, коли це підкуплено грошима, адже якщо тобі «заплатили» то не потрібно вже і думати.

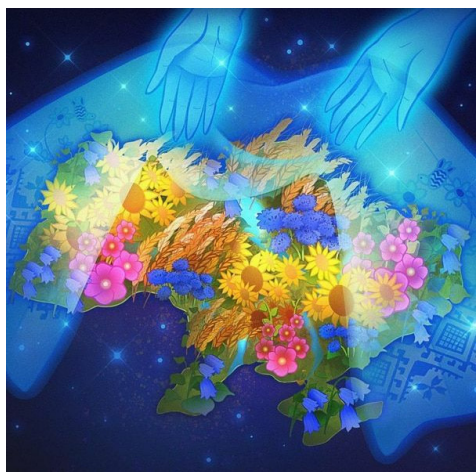
Саме тут ми і дається взнаки наша необізнаність, яка іноді змушує народ робити все швидко, щоб було і завершилось, а завершується це, хто зна як...

Розділ чотирнадцятий

*Не маю запасної Батьківщини,
Не мав такої, і не матиму ніколи!
Як Матері немає запасної,
Як не буває запасної долі...*

- Іван Січкарь

«Ми не обираємо, де народитися» - фраза, яка містить неймовірно багато сенсу. У дитинстві мені було цікаво, яким було б моє життя, якби я народився, наприклад, у Франції. Чи був би в мене такий самий характер, як зараз? Чи, можливо, я був би взагалі іншою людиною? З плином часу я зрозумів, що неймовірно

вдячний, що народився саме в Україні. Зараз молодь масово виїжджає за кордон й не має бажання повертатися на батьківщину. Однак особисто я не зміг би роками знаходитись в іншій країні. Треба шанувати й бути вдячним своєму рідному краю, захищати й відстоювати його честь.

Неможливо мати запасної батьківщини, як і запасної матері.

В якому це генофонді є розуміння «запасна батьківщина»? Цікаво, чи десь є люди, які народжуються наполовину, спочатку в одному роддомі, а потім, переїхавши швидким лоукостом у іншу країну, дородитися там.

Тому, сказати, що: «Це не моя батьківщина, я в душі західно-подорожуюча муха з бажанням мати коріння французького багета», вітаю, можете сміливо туди летіти, як курка на нове зерно, однак до рідного зерна вам вхід закритий на віки.

Хочете мати життя іншої народності, будь ласка, тільки таким чином ви ганьбите своє рідне, шляхом повного ігнорування на перемикання іншого народу. Так, у кожного неідеальний менталітет, не у кожного хороші дороги та зарплати, однак, що заважає вам намагатися це відновлювати, будувати та прагнути змін? Ваше егоцентричне ставлення в стилі: «врятуйте мене, мені погано, бо я нічого не роблю, а язиком щебечу аж гай скис?».. Чудова стратегія прогресивного народу, нічого не скажеш. Точніше скажеш, але почують може якийсь відсоток від усієї маси. Тим паче, не дуже бажають бачити вас і в інших країнах, там своїх «революціонерів» вистачає, а зайві чужинці їм до беня. Так, до вас там краще будуть ставитися, але чи надовго, але чи всі такі там?..

Навіть у рідній країні, є місця де панує радість, а не те, що на вулиці у відповідь на вашу усмішку, будуть вигукувати: «Чому либишся, в зуби дати?»...

- Анастасія Загоруй

Як повідомив календар, який висів на стіні за робочим столом, сьогодні понеділок - 4 квітня 2022 рік. Хмарно, на дорозі калюжі, в небі дзвінко співають птахи. Спочатку може здатися, буцімто сьогодні просто за вікном панує негода. Більшість людей ховаються у теплих квартирах, п'ють гаряче какао та намагаються довести до банкрутства одного зі своїх родичів у настільній грі «MONOPOLY».

Однак, ні. Сьогодні 40-й день повномасштабної війни росії проти України. Вулиці майже пусті. На жаль, не через погану погоду, а через те, що десь оголосили повітряну тривогу, чути потужні вибухи, Миколаїв знову обстрілюють касетними снарядами, тисячі людей вбиті, лежать просто посеред дороги цивільні: діти, жінки, чоловіки! Маріуполь заблокований, на звільнених територіях розмінують дороги, пошуки жертв ще й досі тривають.

Довкола суцільний жах, паніка, страх! Деякі мешканці вже просто прийняли ситуацію такою, якою вона є, і починають повертатися до України з-за кордону. Звичайно, оминаючи гарячі точки! Вдома спокійніше, тут рідні, наш будинок, наші знайомі, друзі, наші спогади, тут наші люди. Я не маю запасної Батьківщини. Україна – це мій дім!

- Анастасія Ковальчук

Сьогодні ми всі стикнулися із жахіттям війни, розв'язаної московськими недоумками проти нашої держави і громадян. Нечесної, безжалісної, нелюдяної...

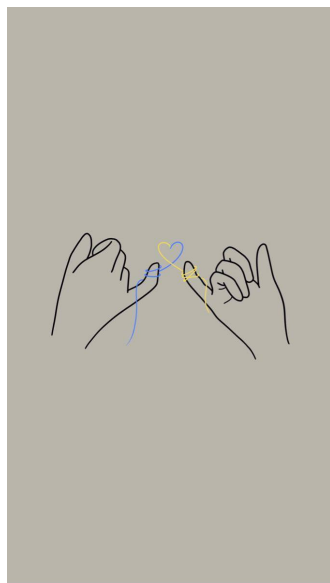
Багато, хто мріяв поїхати за кордон навчатися і жити. Однак, коли сталося так, що велика кількість людей змушена була покинути свої домівки, залишаючи все те, що було настільки дорогим та рідним - на душі стає неймовірно

боляче. Хочеться кричати та плакати! Для кожного з нас, безсумнівно, Україна - це окремий світ, в якому є все! Густі вікові ліси, мудрі і монументальні гірські хребти, загадкові ущелини, просторі долини, широкі і галасливі річки, а також кришталево чисті озера. Навіть в таких страшних умовах, ми маємо дивитися з вірою вперед, з вірою у перемогу. Майбутнє нашої країни – за креативною молоддю, яка навіть в умовах війни, адаптується та хоче здобувати знання. Ми все відбудуємо, ми переможемо, ми сильні, ми українці! Ми будемо захищати та вдосконалювати нашу Батьківщину!

- Олександра Мордавченко

Незалежно від віку, статі, вподобань, місця проживання, віросповідання та багато іншого – багато людей мріє поїхати з України. Марять про Європу, Америку, про кращий світ. Я часто чула про те, що з цієї країни потрібно тікати. Все тому, що ці диванні критики надивилися в Інтернеті про те, як живуть інші. Яка в осіб заробітна плата, пенсії, і менталітет. Вже перед сном придумали як поїдуть туди, і їх зустрічатимуть з хлібом-сіллю, як без зайвих зусиль їх влаштовують на роботу і як їм там буде легко. Але не дуже думають, про те що їх насправді там ніхто не чекає і «розкрутитися» там буде дуже важко, бо зрозуміло що ніхто їм не допоможе. Ці всезнаючі диванні критики приїхавши, наприклад до тієї самої Данії, будуть неприємно вражені, що в них дуже високі податки, що влаштуватися на роботу буде неймовірно складно, що в цій країні не залежно від віку, щоб отримати громадянство треба буде здати екзамени. Ось такий неприємний сюрприз. І де таки твоє бажання втекти з рідної землі? А якщо таки вже поїхав, то в більшості випадків задушить туга за рідною землею. А ще є ті, хто мовчки мріє щоб нашої країни не було. Уявимо що

немає, і що далі? Ти не знаєш мови ніякої крім рідної. Куди податися? А ті хто так гучно скаржаться що у нас гірше ніж у Європі.. Шановні, то може спробуєте допомогти підняти країну до того ж рівня? Щоб це зробити треба провести незліченну кількість реформ, які ну звісно ж не сподобаються, але які будуть необхідні, бо ви ж хочете як у Європу, то тримайте... На жаль патріотизм і любов до рідного краю у більшості прокидається тоді, коли реально розумієш, що є загроза її втратити. Втратити свій дім, нажите майно, місця які відвідав протягом життя.

У воєнний час в Україні наразі патріотизм прокинувся майже у всіх жителів країни. Чоловіки не боячись стають на захист, навіть ті, диванні критики, які кричали про те яка паскудна в нас країна. Бо таки немає в нас запасної

Батьківщини, як немає запасної матері чи долі. Як втратиш Батьківщину, то втратиш долю, яка прописана була на рідній землі. І ти не мав такої і не матимеш ніколи, своєї Батьківщини дорогої!

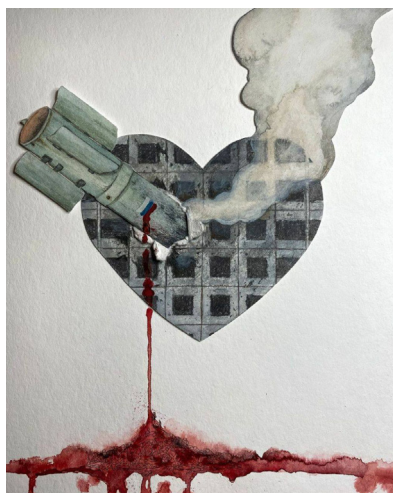

Розділ п'ятнадцятий

Воєнні хроніки. Особисте.

- Олександра Власова

24 лютого. День, коли життя кожного українця змінилося на «до» та «після». День, який не забуде ніхто. День, коли вся Україна прокинулася під вибухи та сирени, зі словами «Почалася війна!».

Усі дні проходять, як «день бабака». Як один довгий тяжкий день. З новинами цілодобово, зі страхом та сумом. Не знаєш, який зараз місяць, день тижня, але знаєш, який день війни.

Впродовж усіх днів у тебе змінюється настрій, відношення. Кожен день ми віримо, довіряємо та підтримуємо Збройні сили України; усією Україною сумували, коли дізналися, що окупанти знищили найбільший літак у світі, нашу гордість, наш літак «Мрія». Фраза нашого захисника острова Зміїний «Руський воєнний корабель...», яка стала девізом війни, використовується всюди.

Спостерігали, як санкції проти росії збільшуються кожную хвилину, і як росія йде на дно.

Кожен день у нас була нереальна, безмежна гордість за нашу країну.

Слідкували, як наша творчість поповнюється новими

піснями.

Коли твоїми кумирами стали не Бред Пітт, Брюс Вілліс, Двейн Джонсон, а тероборона, збройні сили України, Арестович, Кім.

Радієш, коли нагороджують фаната твого улюбленого футбольного клубу.

Ось так, пройшли 25 днів війни.

- Анастасія Ковальчук

Вечір 23 лютого, я була на роботі. Нічого не підозрюючи, зачинила зміну, повернулася додому, сходила в душ та нарешті опівночі лягла в ліжко з усвідомленням того, що завтра я відпочину у свій вихідний...Довго я тоді не могла заснути, все ніяк не виходило, але врешті- решт сон зборов... І ось настав той день, який перевернув життя українців шкереберть... 24 лютого, о 5 ранку, я потерла очі і побачила світло в квартирі та бабусю, яка підійшла до мене та сказала: «Настю, почалася війна, а ти не вірила!». У мене був шок, почало трясти, взявши до рук телефона, я побачила жах: «Путін розпочав повномаштабне вторгнення в Україну». Цей день був найдовшим в моєму житті.Всі були на нервах, сказали збирати речі, я зі сльозами на очах збирала необхідні речі та не могла повірити, що це реальність, а не сон. Наша нервова система витримала тільки добу в Києві, на наступний день ми, під звуки сирени та вибухів, збирали речі, подушки, їжу та вимушені були покидати дім. Ми їхали та сподівалися, що залишимося живими і все буде добре. Через дві години прибули в Київську область, там прожили 4 дні, але це були найстрашніші 4 дні в житті. Ми були неподалік Василькова, де йшла боротьба, також доносилися вибухи з Києва та Бучі. Всі спали в одязі, не випускаючи телефони з рук, кожен час прокидалися та дивилися новини. Під час

сильних вибухів ховалися під сходами, в ті моменти в мене всередині все бурлило, я хотіла лише одного - миру.

У такі моменти усвідомлюєш, що щастя не в айфонах, нових речах та брендових сумках. Минуло 15 годин тяжкої дороги, ми приїхали в Тернопільську область. Через два дні я вже стояла на кордоні з Польщею, було неймовірно тяжко покидати рідну Україну. Досі не можу дивитися без сліз, як Харків, Суми, Чернігів, Маріуполь, Бучу, Ірпінь зрівнюють з землею. Діти народжуються в підвалах. Путін вирішив прийти до нас додому, до українців, але він навіть уявити не міг наскільки ми сильні.

Ми віримо в ЗСУ, вони в нас настільки круті, що не залишають живого місця на цих орках. В нас настільки безбашений народ, який голими руками зупиняє танк, бабці які пригощають чаєм з послаблюючим, а потім підпалюють в туалеті, цигани крадуть танки, цей народ неможливо перемогти! Я сподіваюся на те, що зовсім скоро цей жах завершиться, та ми повернемося додому відновлювати наші міста.

- Дар'я Бровченко

Мені дуже пощастило що я не відчула і сподіваюсь не відчую увесь жах війни. Не відчую як це жити під обстрілами, без їжі, тепла та води та думати про те як вижити, не побачу чужинців у своєму будинку. Я живу в спокійному містечку, де відносно тихо. Та як би тихо не було б в місті, серце все одно кричить. Пам'ятаю досі той дзвінок о п'ятій ранку: "Дашо, не панікуй, почалась війна буди маму та збирайте речі". Я довго сиділа шокована, дивилась в телефон та бачила повідомлення друзів, як вони плачуть та їдуть від вибухів. Перше, що я зробила, зателефонувала татові, який був в Києві. Найжахливіше це дзвонити та думати: "Господи, тільки б взяв слухавку".

Він одразу виїхав до мене. Здавалося що все, тато поряд і далі вже все буде добре, але це війна, ніколи добре не буде. Мої близькі почали виїжджати за кордон. Те відчуття коли розумієш що ця зустріч може бути останньою. Ви стоїте обіймаючись та просто плачете без зупину.

На другий день війни ми виїхали в область, щоб там перечекати. Але спокійніше не було. Моя сестра була в Києві, сиділа у метро. Я досі не можу згадувати без сліз її СМС. Коли читаєш як тебе люблять, але це завдає тільки біль. Стільки людей казало що люблять мене, краще б не чути й не знати цього, ніж дізнатися так.

Сьогодні рівно місяць війни. Дуже моторошно від думки, що я звикла. Я звикла жити під час війни. Звісно, я не живу в гарячих точках та не відчуваю того пекла, але все одно, жити та звикнути до тривоги, літаків і до ракет над головою - це моторошно, моторошно жити під час війни.

- Олександра Мордавченко

Ще далекого 2014 року я дізналася що таке війна, коли мій батько пішов добровольцем. Моє дитяче серденько вже тоді пізнало біль, коди рідні не поруч. Тоді він повернувся, але ті 18 місяців я ніколи не забуду.

2022 рік. Зима. Війна досі є, вже 8 років. 23 лютого. Вечір. Гуртожиток. Сиділа в коридорі під батареєю, говорила з татом по телефону. «Доню, якщо мене знов покличуть на фронт, я скоріше за все піду, не можу побратимів кинути, я багато кого з пекла витяг, з того світу дістав, але і сім'ю залишити тут не можу». Думки змішались: «Боже, ні, цього разу не пущу, тільки не знову!», - повторювала я собі вже вп'яте тихенько витираючи сльози. «Так, ану витерла сльози, ти таткова донька, така як я сильна, тому не думай навіть плакати, все буде добре!», - повторив тато кілька разів. Я взяла себе в руки, глибоко вдихнула

і відкинула думки. Ми ще трохи поговорили про своє і попрощались. Вечір 23 був дуже тихим, навіть занадто тихим. Час спати. Ми з сусідками повкладались, вимкнули світло, пів години і мирний сон. Був. До 5:20 ранку. Телефонний дзвінок від моєї подруги: «Вставай давай, почалося, війна, збери речі і будь готова кудись ховатися». З просоння я не зрозуміла абсолютно нічого. Коли більш менш почала розуміти то в паніці розбудила сусідок. Реакція була зрозумілою, мені не повірили і з виразом обличчя, по типу «що ти верзеш» сказали заспокоїтись. Доводивши що просто так мені в 5 ранку телефонувати не будуть я перевдягалась і збирала документи в портфель. Повернулася до вікна, два яскравих спалахи і три вибухи. Сердце в п'ятки. Ми втрьох зібралися. Телефоную тату о шостій, сонно він сказав заспокоїтись і лягати спати. Був не в столиці, а в нашому рідному місті тому нічого не чув. Нас евакуювали у підвал. Я зібрала найнеобхідніше і спустилась, дівчата хутко на вокзал і додому. Телефоную мамі, кажу: «Ма, ти головне не хвилюйся, я в безпеці, нас евакуювали в підвал, Київ бомблять, війна». Вже потім зі слів мами я дізналась, що вона в істеричі телефонувала тату, якому вже встиг зателефонувати полковник і викликати в штаб. Далі все, як у тумані. Години очікування, пісні в підвалі під гітару, тепер сиджу надворі, холодно і мрякотить дощ. Багато людей у воєнному, паніка. 11:34, тато тільки приїхав, хоча виїхав о 7 ранку. Він приїхав по мене. Довга дорога з Києва, шалені затори. 16:45, я вийшла з машини, дістала валізу, на прощання обняла тата, міцно, наскільки змогла, вже йшла до під'їзду. Але обернулася. Він сів в авто, я глянула в його очі, в яких побачила не страх, а вогонь і віру. Він знав куди і для чого їде. Я посміхнулася і промовила: «Удачі. Бережи себе. Я люблю тебе». Серце розривало на безліч часточок. Боляче. Дві хвилини на порозі у батьків, попрощався і поїхав. З початком всього

цього я панічно ловлю флешбеки. Постійно. Все той же 2014, літо, ті 18 місяців..думки поглинають. Більше місяця ні сльозини, не можна. Нерви здають, телефоную через день, вдих видих, я чую його голос, значить все добре, живий. Масла у вогонь додала трагічна подія. Досі не вірю. Плакала дві доби. Найкращий друг тата загинув, героїчно.Я знала його особисто. А що тепер? Двохсотий, 6 кг в мішечку і по тому. Трясе і досі, телефоную тату частіше. Читаю новини постійно. Страшно. Болить за кожного, намагаюсь тримати емоції при собі. Навіть перебуваючи в безпеці дуже виснажена. Сиджу на ліжку, подумки читаю молитву. Прошу того, що просять і всі – миру і щоб кожен герой повернувся додому живим. Скоро це обов'язково скінчиться, я знаю, а поки тримаємось. Сильний і незламний народ України. Все буде мир! Все буде Україна!

- Євгеній Говорко

(Текст датований 24.05.2022) Третій місяць третьої світової війни, звучить паскудно, як для сучасного світу, чи не так? Світова, оскільки війна охопила усю планету Земля, поки що, в основному, інформаційно, хоча Україна зазнала збройної агресії з боку росії і несе величезні людські та матеріальні втрати. Однак, світові не завадило б очиститися від жахливих виродків-дикунів, яких людьми важко назвати...

24-го лютого я прокинувся від вибухів, які було чути за вікном. Однак, я не надав цьому особливого значення, оскільки проаналізувавши ситуацію заздалегідь, припустив гіпотезу про ймовірний варіант війни, тому й був морально загартований. Звісно, хаотичність, збирання речей та постійний контроль за новинами був та згодом дещо спав до стану звикання.. Ти починаєш звикати, начебто так було все твоє життя, тільки переросло у фізичний стан.

Однак, війна війною, а життя ніхто не відміняв. Варто не втрачати здоровий глузд, вмикати критичне мислення та відволікатися на рутинні справи і надалі працювати, тому що економіка не повинна стояти та місці, мов укопаний стовп, все таки, є розподіл умов та обов'язків. Не усі мають у руках зброю, однак повинні захищати країну та наближати Перемогу кожен на своєму місці.

Те, що сталося, було відомо ще з початку 2014 року, однак, не маю наміру впадати в панічно-психічний стан та дати цій навалі мені тут псувати день. Я продовжую жити!..

- Дар'я Фещенко

Від початку повномасштабного вторгнення орків в Україну, мені є, що розповісти зі своїх особистих воєнних хронік. 24 лютого я вирішила не виїжджати, адже думала що моє селище ніхто чіпати не буде. Я гадала, що російським фашистам потрібні тільки великі міста, а тому залишилась вдома, недалеко від Чорнобиля.

Через кілька днів, коли російські військові окупували моє і інші села навкруги, я продовжувала ховатися в підвалі. В перші дні вони розстріляли десятки цивільних, які намагалися виїхати, або просто йшли вздовж дороги. Росіяни і кадірівці окопалися в моєму селищі. Протягом днів і ночей вони постійно випускали ракети в невідомому мені напрямку і гатили кудись зі зброї.

Кожну ніч літали десятки винищувачів, які скоріше за все прямували прямісінько до українських міст. Воду, зв'язок та світло нам вимкнули орки. Я змушена була видалити всю інформацію стосовно війни, адже російські військові у багатьох людей відбирали телефони. Якщо вони знаходили щось те, що їм не подобається - могли вбити. Я виходила з друзями гуляти в свій двір, і як тільки ми бачили, що до нас заїжджають чотири машини з буквою V, ми відразу бігли

до когось з нас у квартиру ховатись.

Вони пограбували банк, що знаходився біля мого дому, а також ходили по квартирах і шукали українських військовослужбовців. Навіть розклеїли папірці, буцімто дадуть винагороду 1000\$, якщо здати їм когось з українських військових. Також кадірівці ходили шукати молодих дівчат.

31 березня, вони весь день відходили, а за собою підірвали міст, на якому я зустрічала свій випуск 2021. 1 квітня - це день, коли люди можуть жартома обманювати один одного. Саме через це, коли до мене завітала сусідка і сказала, що у моє селище зайшли українські військові - я спочатку не повірила.

Пізніше я побігла на площу і побачила український прапор, який майорів у небі. Я вперше за 36 днів відчула волю і була дуже щаслива.

Розділ шістнадцятий

Коли закінчиться війна...

- Олександра Мордавченко

Мир настане тоді, коли лелеки повернуться додому. І я не про птахів. Мир настане тоді, коли леви переможуть гієн. І я не про дику савану. Мир настане тоді, коли папуга перестане імітувати голоси інших тварин. І я не про цього легкокрилого...

Лелеки – це ті люди, які змушені були виїхати через війну в інше безпечне місце, але вони все одно повернуться,

бо, як не крути, вдома краще. Леви – це наші доблесні ЗСУ, які ціною власних життів захищають нас і не пускають гієн, тобто тих клятих орків, ту русню, на наші території. Папуга, який імітує голоси інших тварин – це українці, які кажуть: «Какая різниця, на каком языкє гаваріть». Одначе різниця є. Якби у заляканих українців, у підвалі, запитали московскою: «Чи є тут хтось?» ніхто б не відповів. Люди так і загинули б, адже рідна мова має велике значення. Різниця є. Мир настане не тоді, коли нам дадуть зброю, а тоді, коли ми серцем оберемо Україну. Коли кожен із нас обере нашу мову, а не той клятий язык. Коли в кожного з нас проявиться той самий генетично закладений, ще з молоком матері, сильний і незламний код українця. Мир настане - обов'язково! І ми на віки вічні закопаємо нашого одвічного ворога, котрий уже більше, ніж сімсот рокові тероризує нас. І тоді не ми будемо хотіти вступити в альянс, а альянси захочуть до нас. Наша нація – це творці миру і справедливості. Перемогли тоді – переможемо і зараз!

Дуже хотілося б написати чітку та конкретну дату. Усі ми, українці, дуже хочемо та віримо у те, що наша перемога та мир наближаються. Люди кожного дня, питають: «Коли все це закінчиться?». І відповідь завжди різна. Спочатку ми були впевнені, буцімто перемога буде швидкою, а пізніше збагнули, що війна таки затягнеться на певний час. Що треба зробити для того, щоб мир настав? Складне питання. Чинників, які на це впливають - безліч. Одначе кожен із нас бачить те, як наші люди намагаються робити все можливе і неможливе. Кожен громадянин України, щоденно, питає себе: «Що я зроблю після нашої перемоги?». Відповіді максимально різні. Вип'ю каву, відвідаю міста-герої, зустрінуся із друзями, повернуся додому.

Одначе ми точно знаємо, що після перемоги, ми станемо сильнішими, а з цим наша Україна стане красивішою і розвинутішою. Вторгнення росії в Україну змінило кожного з нас. Ми вже ніколи не будемо такими, як колись.

- Анастасія Загоруй

Будь-яка дитина полюбляє слухати казки. Ба більше, захоптив історії про безжалісних злодіїв, жахливих монстрів, сміливих принців, прекрасних принцес та шляхетних лицарів - це невід'ємна частина життя малеч. Кожного вражає те, як вправно головний герой долає зло, перешкоди, рятує світ і все людство від неминучої смерті. Те саме, нині, відбувається зі скаліченими долями українців. Події абсолютно однакові. Герої, добро, зло, поразка або перемога, жертви та різні цінності, одначе ми не вигадана казка. Ми не фантастичний сюжет. У нас все по-справжньому. Війна забрала неймовірну кількість життів, пошкодила будинки, важливу інфраструктуру. Неможливо

описати все те, що переживає, сьогодні, народ України. Це біль, страх, крик на всі легені. Одначе деякі мають свою власну думку щодо всіх цих подій. Володимир Зеленський щодня звертався до країн НАТО, аби вони закрили небо над Україною, аби вони нарешті збагнули, що проливається кров невинних людей. Однак північноатлантичний альянс цього не зробив. Певно думав, що події в Україні, це лишень історія, яка скоро завершиться. Добро ж завжди перемагає Зло, чи не так? Так, але лише в казках. Наразі лиху дуже щастить.

Коли закінчиться війна? Коли настане мир? Безсумнівно, саме тоді, коли всі об'єднаються. В такому разі, ми станемо однією потужною зброєю, яка знешкодить погань двадцять першого століття.

- Анастасія Ковальчук

Всі українці з 24.02.2022 не можуть спати спокійно. Наше життя поділилось на «до» та «після». Саме в цей день на нашу країну вирішив напасти неврівноважений, психічно хворий маразматик. По-іншому його неможливо назвати. Ми жили спокійно, кожен день народжувалися діти, закохані пари одружувалися. Люди раділи мирному небу та насолоджувалися життям. Зараз всього цього немає. Всі прокидаються та дякують Богу, що залишилися живими.

Кожен із нас мріє лише про одне, лише про одну фразу: «Все скінчилося, ми перемогли!». Хочеться нарешті перестати спати в одязі, припинити кожну годину здригатися від вибухів. Хочеться відчувати світло всередині та почати радіти знову. Ця війна об'єднала українців ще більше. Я не можу без сліз та гордості читати про наших військових, які нас боронять. Ми сила! Ми вільні, ми чесні, ми люди! Ми б ніколи не стояли осторонь, як стоїть «братський народ», президент, якого напав на нашу країну. Він розділив та почав руйнувати наш край ще з 2014 року. Дуже важливо

продовжувати триматися разом, продовжувати бути людьми. Ми віримо та з нетерпінням чекаємо, що все скінчиться. Тоді кожен українець повернеться додому. Ми будемо обійматися, цілуватися та святкувати перемогу!

Софія Чернова:

Всі хочуть миру, спокою та жити своїм звичним життям. Однак я знаю, що так, як було раніше, уже не буде. Для людей питання миру актуальне завжди. Все змінилося 24 лютого. Увечері я з родиною збиралася відвідати друзів, але в одну мить все перевернулося. Всі мрії відійшли на останній план. Всі проблеми, які були раніше, стали нікчемними. Все те, що не цінували, почали цінувати сильніше, але, на жаль, вже запізно. Багато людей вимушені були виїхати зі свого дому, або ще гірше - втратили близьких. Горе, страждання, смуток - це ті емоції і почуття, які ми зараз переживаємо. Цей біль неможливо передати. Ще й досі в голові не вкладається, що мої брати пішли воювати. Немов усе це не по-справжньому!

Сьогодні, відкривши стрічку новин, я побачила фотографії, на яких були зображені розстріляні машини, тіла загиблих людей, зруйновані будинки, міста. Цей жах неможливо описати. Мир і лише мир - це те, чого прагну я і вся країна. Я щаслива, що нині весь наш народ став єдиним, мов одна велика сім'я. Навіть ті люди, яких ти бачиш вперше, намагаються допомогти.

Питання “Коли настане мир?” ще й досі лишається відкритим. Мир настане саме тоді, коли цього захочуть усі люди!

ЗМІСТ

Легким хай буде слово... Та не легковажним!...	3
Я ремісник, творець чи літописець?..	6
Якщо я не за себе, — хто за мене?..Якщо я тільки за себе, — хто я?.. Якщо не зараз, — коли?..	8
Якщо у сизій ватрі жевріє хоч жаринка, — не остуди її, роздмухай, оживи!..	11
Заговори, щоб я тебе побачив...	
Я ж промовчу, щоб ти мене почув...	13
Нема нічого, що сильніше слова...	15
На горло беруть слабаки, і програють. Сильний говорить тихо і перемагає, бо має звучні аргументи	19
Лиш той сміливий і хоробрий, хто перемогти себе зумів	21
Щоб дійти до мети,людині потрібно тільки одне. - Йти!	25
Курс тримай на горизонт, і мета тобі скориться...	28
Хто бере-наповнює долоні. Хто віддає-наповнює серця...	32
Легко побачити, важко передбачити...	33
Свобода - усвідомлена необхідність	36
Зернятко колосу твого, я, земле рідна	38
Не маю запасної Батьківщини, Не мав такої, і не матиму ніколи! Як Матері немає запасної, Як не буває запасної долі...	42
Воєнні хроніки. Особисте	47
Коли закінчиться війна...	54

2022 рік